

Instytut
Polityk
Publicznych

Polityka publiczna, głupcze!

Wybory 2023. Postulaty dla nowej
większości parlamentarnej

Konrad Szpak

Instytut
Polityk Publicznych

Polityka publiczna, głupcze!

Wybory 2023. Postulaty dla nowej większości parlamentarnej.

Konrad Szpak

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**

NIW
Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Rządowy Program
Rozwoju Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018–2030
PROO

**SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018–2030 PROO**

Działanie sfinansowane ze środków Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030. Publikacja ma na celu dynamizację debaty publicznej wokół obszaru polityk publicznych. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają oficjalne stanowisko Instytutu Polityk Publicznych. Nie mogą być również utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, który nie ponosi za nie odpowiedzialności.

REDAKCJA:

Konrad Szpak

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD:

Jan Targowski

WYDAWCA:

Fundacja Instytut Polityk Publicznych

Kraków 2023

SPOSÓB CYTOWANIA RAPORTU:

Konrad Szpak, *Polityka publiczna, głupcze! Wybory 2023. Postulaty dla nowej większości parlamentarnej*, Instytut Polityk Publicznych 2023.

Publikacja (z wyłączeniem grafik) jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC-ND 4.0).

Zachęcamy do wykorzystania raportu Instytutu Polityk Publicznych. Prosimy jednak o zachowanie informacji o finansowaniu raportu oraz podanie aktywnego linku do naszej strony internetowej.

Konrad Szpak

Prezes Instytutu Polityk Publicznych. Internacjolog z wykształcenia. Menedżer projektów, nauczyciel akademicki i urzędnik samorządowy. Specjalizuje się w transformacji energetycznej i demokracji deliberacyjnej.

Spis treści:

Spis treści:.....	5
Słowo wstępne	6
Postulaty wyborcze Instytutu Polityk Publicznych	7
Postulat 1. Lepsza jakość polityk publicznych i realne programowanie działań publicznych. 7	
Postulat 2. Sprawna administracja publiczna i państwo jako najlepszy pracodawca.....	8
Postulat 3. Efektywna koordynacja polityki unijnej i zagranicznej.	9
Postulat 4. Zmiana myślenia i priorytetów w obszarze obrony narodowej.	10
Postulat 5. Uporządkowany i progresywny system podatkowy.	11
Postulat 6. Kontynuowanie istotnych inwestycji infrastrukturalnych.	12
Postulat 7. Plan osiągnięcia neutralności klimatycznej.	13
Postulat 8. Powszechność badań lekarskich.	14
Postulat 9. Ograniczanie konsumpcji żywności wysoko przetworzonej.	15
Postulat 10. Jeden, powszechny system emerytalny.	16
Stanowisko Instytutu Polityk Publicznych wobec tzw. 100 konkretów.....	17
Instytut Polityk Publicznych	36

Słowo wstępne

Jedna z najprostszych i najbardziej trafnych definicji przedstawia demokrację jako system, w którym partie polityczne przegrywają wybory. Rzeczywiście, przed nami kolejne wybory parlamentarne, a ich wynik nie jest pewny. Wydaje się, że po ośmiu latach rządów tzw. Zjednoczonej Prawicy, istnieje możliwość zmiany większości parlamentarnej i/lub stworzenia rządu mniejszościowego. Niezależnie kto ostatecznie wygra wybory i będzie w stanie sformować rząd, należy stwierdzić, że jakość polityk publicznych przynajmniej w ostatnich 16 latach pozostawiał wiele do życzenia.

Dlatego w ramach działań Instytutu Polityk Publicznych przygotowaliśmy zestawienie najważniejszych postulatów dla nowej (starej) większości parlamentarnej w latach 2023-2027. Odnoszą się one m.in. do programowania polityk publicznych, funkcjonowania administracji publicznej, finansów publicznych i systemu podatkowego, systemu ochrony zdrowia czy neutralności klimatycznej. Jest to oczywiście tylko wycinek działań państwa i przyczynek do dalszej, pogłębionej dyskusji. Nie odnieśliśmy się m.in. do katastrofy demograficznej, spójności społecznej, pułapki średniego dochodu, kwestii systemowego finansowania kościołów i religii, zarządzania lasami państwowymi, innowacyjności polskiej gospodarki, polityki kulturalnej czy też relacji z Ukrainą i wielu innych zagadnień.

Jesteśmy jednak przekonani, że realizacja chociażby części z naszych pomysłów istotnie poprawiłoby jakość polityk publicznych w Polsce. Postulaty mają charakter ogólny i odnoszą się przede wszystkim do kierunków interwencji publicznych. Będziemy jednak kontynuować nasze prace eksperckie i prezentować dalsze propozycje, z nadzieją na ich wdrażanie przez decydentów.

Odnieśliśmy się również do tzw. **100 konkretów** na pierwsze 100 dni rządów, które zaproponowała Koalicja Obywatelska, mająca szansę na objęcie władzy, choć raczej we współpracy z innymi partiami dzisiejszej opozycji parlamentarnej.

Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z naszym raportem.

Konrad Szpak
Prezes Instytutu Polityk Publicznych

Postulaty wyborcze Instytutu Polityk Publicznych

Postulat 1. Lepsza jakość polityk publicznych i realne programowanie działań publicznych

Polityka publiczna to – w uproszczeniu – dziedzina systemowych i uporządkowanych działań państwa podejmowanych w celu rozwiązywania publicznych, kluczowych problemów zbiorowych, w oparciu o solidne podstawy merytoryczne. Jej istotą jest tworzenie warunków do trwałego rozwoju państwa, społeczeństwa i gospodarki.

Niestety jakość polityk publicznych w Polsce jest dość niska. Choć wpływ na to miały uwarunkowania historyczno-kulturowe, to jednak po ponad 30 latach niepodległej Polski można byłoby oczekiwać od decydentów większego zrozumienia wagi odpowiedniego programowania, wdrażania i ewaluacji interwencji publicznych. Tymczasem brakuje w Polsce swoistego modelu polityk publicznych, tj. analizy problemów zbiorowych, projektowania działań publicznych, ich koordynacji i wdrażania oraz ewaluacji i doskonalenia. Działania decydentów są raczej doraźne, przypadkowe i często oparte jedynie na pozamerytorycznych przesłankach, a niekiedy nawet jednostkowych sytuacjach czy emocjach.

Trudno również jednoznacznie odpowiedzieć na pytanie kto programuje prace rządu w Polsce. Nie jest to Komitet Stały Rady Ministrów, Zespół do spraw Programowania Prac Rządu, czy też Centrum Analiz Strategicznych. Znacząca część projektów ustaw jest też procedowana jako projekty poselskie. Wydaje się, że nawet istotne inicjatywy polityczne nie są wynikiem większego namysłu i rozeznania, czego przykładem był program 500+. Choć można uznać celowość jego wprowadzenia, to należy zauważyć, że jego uzasadnienie ulegało licznym modyfikacjom (program demograficzny, socjalny, godnościowy). Prowadził on także do takich zjawisk jak m.in. nieplanowane/niechciane konsekwencje (ang. *unintended consequences*), czego przykładem było wypychanie kobiet z rynku pracy po wprowadzeniu programu. Jednocześnie debata publiczna w obszarze najważniejszych wyzwań rozwojowych jest niskiej jakości. Kluczowe dla państwa i gospodarki tematy są niemalże nieobecne podczas kampanii wyborczych.

Rekomenduje się zatem powołanie realnego zespołu eksperckiego (ciała doradczego), który wspierałby prace nowej (starej) większości parlamentarnej. Na jego czele powinna stanąć osoba z ugruntowaną pozycją społeczno-zawodową, niezajmująca się zabieganiem o bieżące względy polityków. Powinniśmy projektować Polskę na pokolenia i dekady, a nie tylko na jedną kadencję.

Postulat 2. Sprawna administracja publiczna i państwo jako najlepszy pracodawca.

Jakość administracji publicznej to aspekt nieatrakcyjny dla polityków i przez to bardzo często pomijany, wręcz nieobecny, podczas kampanii wyborczych. Tymczasem nawet najlepiej zaprojektowane działania publiczne nie zostaną odpowiednio zrealizowane bez sprawnego i apartyjnego aparatu państwowego. To właśnie on, przynajmniej częściowo, determinuje skuteczność realizacji polityk publicznych.

Należy zatem uczynić ze służby cywilnej centralny temat troski decydentów. Jednocześnie profesjonalna i apartyjna służba cywilna powinna zostać wyłączona z procesu wymiany kadrowej, który następuje każdorazowo po zmianie władzy. Administracja publiczna powinna być postrzegana jako atrakcyjny pracodawca. W tym celu należy przeanalizować takie kwestie jak m.in.:

- optymalność wynagrodzeń; ujednoczenie poziomów wynagrodzeń w administracji rządowej; odejście od nagród standardowych kwartalnych stanowiących obecnie *de facto* zwykły składnik wynagrodzenia, który jednocześnie wywołuje negatywne emocje społeczne;
- ujednoczenie nazw stanowisk w administracji rządowej;
- integracja procesów w administracji rządowej, np. w obszarze rekrutacji, czy wspólnych zakupów;
- wprowadzenie pewnych elementów zarządzania przez wartości (ang. *management by values*) w administracji publicznej;
- niska i obniżająca się liczba kandydatów biorących udział w rekrutacji; wysoki poziom fluktuacji pracowników; niedobory kadrowe; niska zastępowalność pokoleń wśród pracowników;
- wykorzystywanie nowoczesnych technologii i sztucznej inteligencji w administracji publicznej;
- prawa i obowiązki, w tym zakazy, osób zatrudnionych w administracji publicznej;
- kultura organizacyjna; procesy uczenia się organizacji i budowanie wiedzy instytucjonalnej;
- skala zależności od zewnętrznych usług doradczych.

Innym zagadnieniem jest pewne rozproszenie kompetencji i regulacji w administracji rządowej i samorządowej oraz rozmyte zwierzchnictwo nad służbą cywilną. Należy uczynić z administracji publicznej centralny temat dyskusji publicznej w Polsce.

Postulat 3. Efektywna koordynacja polityki unijnej i zagranicznej.

Obecnie trudno powiedzieć, kto w naszym państwie odpowiada za koordynację polityki unijnej i zagranicznej, co obniża skuteczność prezentowania i realizacji interesów Polski. Choć punktem wyjścia jest tutaj niewłaściwa konstytucyjna konstrukcja rozdziału uprawnień pomiędzy Prezydentem RP a Radą Ministrów RP, to jednak niewłaściwa koordynacja jest determinowana także przez kwestie partyjne (rząd koalicyjny, różne stanowiska), personalne (niska pozycja ministra spraw zagranicznych, przenoszenie uprawnień do Kancelarii Prezesa rady Ministrów i innych ministrów) i ambicjonalne (chęć prowadzenia samodzielnej polityki przez Prezydenta RP, wcześniejsza kohabitacja) oraz instytucjonalne (m.in. jakość służby zagranicznej, niskie nakłady finansowe, niemerytoryczna obsada urzędów zagranicznych).

Należy jednocześnie zwrócić uwagę na rosnące znaczenie polityki unijnej, która obecnie odgrywa – jak się wydaje – bardziej doniosłą rolę niż polityka zagraniczna. Jest to związane nie tylko z samą obecnością w Unii Europejskiej od 2004 roku, ale także z ewolucją polityk unijnych, w tym w obszarze bezpieczeństwa i spraw zagranicznych, oraz rozrostem kompetencji instytucji i organów UE. W tym kontekście istotna są nowe rozwiązania kompetencyjne w zakresie uprawnień Prezydenta RP w obszarze polityki unijnej (tzw. ustawa kompetencyjna; *Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej oraz ustawy o Komitecie do Spraw Europejskich*), co może doprowadzić do dalszych napięć w przypadku nowej większości parlamentarnej.

Rekomendujemy zatem:

- powrót do instytucjonalizacji polskiej polityki unijnej i zagranicznej; rezygnację z nieformalnych podziałów kompetencji oraz ograniczenie nieformalnej kreacji polityki;
- powrót MSZ do kreowania i prowadzenia polityki zagranicznej, a nie tylko zarządzania urzędami zagranicznymi;
- przejrzyste rozwiązania w zakresie integracji kompetencji w obszarze spraw zagranicznych i unijnych; dalszą profesjonalizację polskich urzędów zagranicznych; wybór ambasadorów w oparciu o kryteria merytoryczne;
- wzmocnienie i integrację ośrodków eksperckich w obszarze spraw międzynarodowych;
- zwiększenie obecności Polek i Polaków w strukturach unijnych;
- wypracowanie modelu angażowania Polonii i Polaków za granicą w celu prezentacji polskich interesów narodowych;
- powołanie Klubu Polskiego w Parlamencie Europejskim po wyborach w 2024 roku, tj. organizacja cyklicznych spotkań uzgodnieniowych wszystkich polskich europosłów.

Postulat 4. Zmiana myślenia i priorytetów w obszarze obrony narodowej.

Agresja Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 roku unaoczniała, że polski system obrony narodowej wymaga istotnych przekształceń. Polskie wojsko, jest armią czasów pokoju, tj. dość kosztowną i nieposiadającą istotnej wartości bojowej, co jest zresztą typowe dla całej Europy Zachodniej. Polska jednocześnie nie może opierać swojego bezpieczeństwa wyłącznie na sojuszach polityczno-wojskowych i gospodarczych. Musimy mieć silną, nowoczesną i dostosowaną do potencjalnych zagrożeń armię. Co oczywiste, wymaga to odpowiednich nakładów finansowych. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że samo zwiększanie wydatków na obronę narodową – choć z pozoru uzasadnione – nie musi prowadzić do zwiększania bezpieczeństwa Polski, a jedynie do (zgubnego) zwiększania poczucia bezpieczeństwa. Monitorowanie wydatków w oparciu o odsetek PKB jest wygodny dla decydentów, ale w istotnym stopniu ogranicza publiczną dyskusję w zakresie celowości i efektywności wydatkowania istotnych środków publicznych.

Rekomendujemy:

- odejście od fetyszyzacji mierzenia wydatków na obronę narodową w odniesieniu do PKB oraz istotnego i stałego zwiększania budżetu MON; wypracowanie odpowiednich kryteriów ewaluacji zdolności bojowej polskiego wojska;
- wypracowanie przejrzystego systemu dowodzenia obroną narodową w czasie wojny, niezależnego od bieżących potrzeb politycznych i personalistów;
- odejście od inicjatyw na rzecz zasadniczego zwiększania liczebności polskiego wojska, co – choć może być w przyszłości uzasadnione – doprowadzi jedynie do generowania kosztów, a nie wzmocnienia wartości bojowej;
- realną weryfikację sprawności fizycznej polskich żołnierzy, co jest niezbędne w kontekście rezygnacji z testów sprawnościowych w okresie pandemii Covid-19;
- realną dyskusję w obszarze modelu szkoleniowego w polskim wojsku, w tym w obszarze posługiwania się bronią (m.in. strzelanie dynamiczne);
- wzmocnienie misji szkoleniowych i wykorzystywanie doświadczeń takich państw jak Korea Południowa czy Izrael w zakresie poboru;
- podjęcie decyzji na temat rozwoju wojsk obrony terytorialnej i/lub zmian w zakresie poboru, z zastrzeżeniem, że powinien on być niezależny od płci, statusu materialnego, osobistych planów, religii i przekonań czy innych cech i determinantów;
- realną dyskusję w obszarze patologii obecnych w polskiej armii, w tym korupcji;
- rozwój rodzajów wojsk dotyczących przestrzeni komunikacyjnej i informacyjnej.

Postulat 5. Uporządkowany i progresywny system podatkowy.

Podatki są częstym tematem kampanii wyborczych, choć zazwyczaj w kontekście ich obniżania i nie wprowadzania nowych danin publicznych, co ma podobać się wyborcom. Warto jednak zauważyć, że państwa nordyckie, będące jednymi z najbardziej rozwiniętych na świecie, a jednocześnie miejscem istotnej emigracji, w tym Polek i Polaków, posiadają wyższe podatki oraz progresywny system podatkowy. Daniny publiczne w Polsce nie są szczególnie wysokie, szczególnie na tle Unii Europejskiej czy państw OECD. Charakterystyczne dla Polski jest jednak to, że większość wpływów do budżetu państwa pochodzi z podatków konsumpcyjnych, a nie dochodowych. Powoduje to nierównomierne obciążenie najuboższych, którzy wydają relatywnie więcej środków na konsumpcję.

Co więcej, opodatkowanie pracy w Polsce jest regresywne, najmniej zarabiający, co do zasady, przeznaczają na daniny publiczne większy odsetek swoich dochodów, niż najlepiej zarabiający. Innym wyzwaniem jest tzw. fikcja zatrudnienia, mnogość możliwych stosunków prowadzenia aktywności zawodowej oraz rozliczania się i płacenia podatków i składek.

Wśród zmian warto zaproponować m.in.:

- wprowadzenie jednolitej daniny publicznej obejmującej jedną płatnością podatki dochodowe oraz składki społeczne i zdrowotne;
- ograniczenie możliwych stosunków pracy do umowy o pracę i umowy zlecenia (rezygnacji z umów o dzieło);
- rezygnacja z istotnych przywilejów podatkowych konkretnych grup społecznych czy zawodowych (autorskie koszty przychodu np. artystów, dziennikarzy, naukowców, itd., brak składek ZUS w przypadku np. sędziów, korzystne opodatkowanie tzw. pracy kreatywnej, itp.);
- ograniczenie licznych rozwiązań podatkowych (m.in. likwidacja karty podatkowej, ryczałtów);
- odejście od konieczności opłacania kilku składek zdrowotnych w przypadku pracowników, którzy dodatkowo prowadzą własną działalność gospodarczą;
- ujednoczenie opodatkowania podobnej działalności oraz podobnych usług (np. obszar doradztwa) i produktów (np. żywność);

Progresywny system podatkowy nie musi być lepszy od rozwiązań opartych na podatku płaskim (liniowym). Warto jednak zwrócić uwagę na nieuzasadnioną regresywność systemu podatkowego, która powinna zostać ograniczona, a następnie wyeliminowana.

Postulat 6. Kontynuowanie istotnych inwestycji infrastrukturalnych.

Obecna większość parlamentarna rozpoczęła realizację istotnych inwestycji infrastrukturalnych, które były postrzegane jako kontrowersyjne i spotkały się z istotną dezaprobatą. Wydaje się jednak, że sprzeciw ten miał charakter głównie pozamerytoryczny i dość bezrefleksyjny. Wpływ na to miały niska jakość polityk publicznych oraz wysoki poziom konfliktu politycznego.

Przykładem inwestycji infrastrukturalnej, która powinna być kontynuowana jest Centralny Port Komunikacyjny. Ma to być największy w Polsce węzeł przesiadkowy w Polsce, który zintegruje transport lotniczy, kolejowy i drogowy. Co ważne, w ramach projektu nie tylko powstanie nowe lotnisko w Polsce, ale również ważne inwestycje kolejowe i drogowe. Sam pomysł nie był nowy. Podobne zamierzenia były obecne zarówno w planach przed 1989 rokiem, jak i w Wolnej Polsce. Co ciekawe, inicjatywa była obecna w dokumentach strategicznych różnych rządów w Polsce, w tym SLD-PSL, i PO-PSL. Tym bardziej należy zaznaczyć, że ostra krytyka przedsięwzięcia nie była oparta na solidnych podstawach merytorycznych, ale na samym fakcie, że było ono realizowane przez rząd Zjednoczonej Prawicy (upolitycznienie projektu). Tymczasem po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku nadal nie udało się zapewnić spójności w naszym państwie i odpowiednich możliwości do bezproblemowego poruszania się po całym kraju. Projekt CPK może być gigantycznym impulsem rozwojowym oraz przyczynkiem do przeprojektowania nieoptymalnego systemu transportowego w Polsce.

Również przekop Mierzei Wiślanej, czyli kontrowersyjne stworzenie niezależnego od Rosji szlaku morskiego na Bałtyku, był przedsięwzięciem, które wymaga kontynuacji. Oddana w 2022 roku droga morska wymaga dalszych nakładów i pogłębienia, aby wartość ekonomiczna i militarna wykorzystania kanału została odpowiednio zwiększona.

Nie można jednak powiedzieć, że wszystkie inwestycje obecnego rządu były przemyślane i trafione. Blok węglowy w Ostrołęce nie został wybudowany, a straty z nim związane przekroczyły 1,5 mld zł. Również Mieszkanie Plus, Polskie Domy Drewniane, czy też samochody elektryczne trudno utożsamiać z sukcesem. Z drugiej strony ważnymi i skutecznie zrealizowanymi inwestycjami były Polimery Police (kompleks chemiczny Grupy Azoty) czy rozbudowa Portu Gdańsk.

Nowa (lub stara) większość parlamentarna powinna zatem przy realizacji inwestycji infrastrukturalnych brać pod uwagę czynniki merytoryczne, a nie utożsamianie danego projektu z określoną opcją polityczną.

Postulat 7. Plan osiągnięcia neutralności klimatycznej.

Jednym z największych wyzwań stojącymi przed Polską jest osiągnięcie neutralności klimatycznej, co jest spowodowane z postępującymi zmianami klimatycznymi, wywołanymi działalnością człowieka. Warto zauważyć, że obecnie polskie ambicje klimatyczne (brak zadeklarowanej daty osiągnięcia neutralności klimatycznej i odejście od wydobycia węgla w 2049 roku) są mniej ambitne od największego emitenta gazów cieplarnianych na świecie, tj. Chin (zadeklarowana neutralność klimatyczna w 2060 roku).

Istnieje zatem pilna potrzeba wypracowania i przyjęcia ambitnej strategii klimatycznej na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej, nie później niż w 2050 roku. Co ważne, powinna ona być sprawiedliwa (ang. *just transition*) i uwzględniać istotne wyzwanie ubóstwa energetycznego.

Należy w tym kontekście zwrócić uwagę na fakt, że nie uda się przeprowadzić właściwej transformacji energetycznej bez uwzględnienia samorządów. Tymczasem dostępne dane wskazują, że – przynajmniej w większych miastach – ok. 80% emisji związana jest z budynkami. Jednocześnie te nie zawsze pozostają w zasobie komunalnym. Przykładowo, w samym Krakowie znajduje się około 120 000 budynków, z czego tylko około 670 to budynki miejskie (mniej niż 1%).

Plan osiągnięcia neutralności klimatycznej nie może zatem ograniczać się jedynie do samej energii elektrycznej. Powinien on uwzględniać także energię ciepłą oraz powszechną głęboką termomodernizację.

Co więcej, dostępne środki finansowe, np. pochodzące z unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS), powinny być w pełni (100%) związane z:

1. inwestycjami w obszarze transformacji energetycznej;
2. inwestycjami o charakterze systemowym.

Środki te powinny być zatem „znaczone” i nie powinny być przeznaczane na projekty niezwiązane z neutralnością klimatyczną i transformacją energetyczną (np. transfer bezpośrednio do budżetu państwa bez przypisania do konkretnych inwestycji). Nie powinny również być przeznaczane np. na utrzymywanie cen energii (prądu, ciepła, gazu), co prowadzi do wydatkowania około 57 mld PLN rocznie i odsuwania problemu w czasie. Alternatywnym sposobem ich wykorzystywania powinna być termomodernizacja budynków.

Istotną kwestią jest również właściwa koordynacja takich działań administracji rządowej jak klimat i energia. Obecnie trudno powiedzieć kto realnie odpowiada za politykę klimatyczną w Polsce.

Postulat 8. Powszechność badań lekarskich.

Polski system opieki zdrowotnej jest niewydolny i źle zaprojektowany. Istotna część pacjentów ma negatywne doświadczenia związane z pobytem w szpitalu i kontaktem z personelem medycznym. Możliwość skorzystania z publicznych (bezpłatnych) usług medycznych jest istotnie ograniczona. Jakość żywienia w placówkach medycznych jest niska i niedostosowana do potrzeb żywieniowych pacjentów. Rośnie znaczenie prywatnej opieki medycznej, która jest również finansowana ze środków publicznych (m.in. zakup sprzętu medycznego, szkolenia personelu, inne). Tymczasem większość pomysłów i aktywności decydentów odnosi się do:

- zwiększania wydatków na opiekę zdrowotną;
- zwiększania poziomu wynagrodzeń personelu medycznego;
- budowy nowych szpitali.

Należy zauważyć, że samo zwiększanie wydatków w dysfunkcyjnym systemie opieki zdrowotnej nie poprawi jej dostępności i jakości. Finansowanie wynagrodzeń i dodatków prowadzi niekiedy do patologii, co uwidocznione było w czasie pandemii Covid-19 (np. fikcyjność dyżurów, wielokrotne dodatki). Rozmieszczenie szpitali w Polsce jest nieoptymalne, co jest związane jeszcze z planami wojskowymi PRL, a ich funkcjonowanie pomija istotną kwestię *user experience*. Warto również zauważyć wyzwania odpowiednio wczesnego wykrywania chorób onkologicznych oraz kosztowność leczenia onkologicznego (wielokrotnie droższego niż badania diagnostyczne). Rekomendujemy:

- przeprojektowanie polskiego systemu zdrowotnego skoncentrowanego na leczeniu na system oparty na zapobieganiu, szczególnie w obszarze onkologicznym;
- stworzenie rozbudowanego systemu diagnostycznego w Polsce; finansowanie prowadzenia badań naukowych i wdrożeniowych w obszarze profilaktyki i diagnostyki chorób (np. przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju), także z wykorzystaniem sztucznej inteligencji;
- przyjęcie rozwiązań w zakresie nadmiernie wysokiej składki zdrowotnej (opłacanej i/lub weryfikowanej wraz z rocznym rozliczeniem podatkowym), z zastrzeżeniem jej radykalnego obniżenia po odbyciu właściwych badań lekarskich i diagnostycznych (podejście: nie badasz się więc płacisz / badasz się nie płacisz);
- ewaluację funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej w oparciu o inne kryteria niż wydatki w stosunku do PKB i/lub rocznego budżetu państwa (m.in. dostępność usług, jakość usług, zadowolenie pacjentów).

Postulat 9. Ograniczanie konsumpcji żywności wysoko przetworzonej.

Jedną z przyczyn problemów zdrowotnych (w tym nadwagi i otyłości), a docelowo umieralności polskiego społeczeństwa jest wysoko przetworzona żywność. Jest ona wszechobecna w sektorze spożywczym, w sieciach handlowych i w mediach oraz prowadzi do postępujących chorób cywilizacyjnych. Nie ma uzasadnienia dla braku realnych działań na rzecz ograniczania spożywania żywności wysoko przetworzonej, produkowanej zresztą w istotnej mierze przez globalne i zagraniczne koncerny spożywcze, płacące stosunkowo niewielkie podatki w Polsce.

Należy zatem istotnie ograniczyć opłacalność produkcji żywności tego rodzaju oraz ograniczyć popyt na nią, pamiętając, że sama edukacja i zwiększanie świadomości nie będą efektywnymi rozwiązaniami. Najważniejsze będą odpowiednie rozwiązania prawno-podatkowe. Nie powinny one mieć jednak charakteru fiskalnego (dodatkowe dochody budżetu państwa), lecz prowadzić do ograniczenia produkcji i konsumpcji żywności wysoko przetworzonej.

Rekomendujemy:

- istotne zwiększenie podatku cukrowego;
- przyjęcie spójnego, powszechnego i widocznego systemu oznakowania produktów żywnościowych pod względem ich wpływu na zdrowie i/lub rekomendowanej częstotliwości spożycia (np. na wzór wyrobów tytoniowych);
- przyjęcie odpowiednich rozwiązań fiskalnych ograniczających popyt i zyskowność produkcji, dystrybucji i sprzedaży żywności wysoko przetworzonej, np. na wzór podatku cukrowego (podejście produktowe);
- dodatkowe opodatkowanie prowadzenia działalności w obszarze produkcji, dystrybucji i sprzedaży żywności wysoko przetworzonej (podejście podmiotowe);
- odejście od finansowania ze środków publicznych żywności wysoko przetworzonej (np. w ramach zakupów publicznych);
- wprowadzenie ograniczeń w reklamowaniu żywności wysoko przetworzonej (na wzór wyrobów tytoniowych);
- ograniczenie ekspozycji dzieci i młodzieży na żywność wysoko przetworzoną (sklepiki szkolne, automaty);
- prowadzenie dialogu z sieciami handlowymi;
- wzmocniona walka z nieuczciwymi praktykami handlowymi (podwójne standardy, jedna marka i różne składy produktów).

Postulat 10. Jeden, powszechny system emerytalny.

Jedną z ważniejszych funkcji współczesnego państwa jest zapewnianie zabezpieczenia socjalnego i emerytalnego swoim obywatelom. Kluczowe znaczenie ma tutaj odpowiedni system emerytalny. Ze względu na antycypowaną zapaść demograficzną i zmianę struktury polskiego społeczeństwa, nakłady finansowe związane z zabezpieczeniem socjalnym i emerytalnym będą ulegać istotnym zwiększeniom. Trzeba zwrócić uwagę, że w Polsce nie mamy de facto jednego systemu emerytalnego, lecz raczej zlepek kilkunastu zróżnicowanych rozwiązań, co jest związane m.in. z przywilejami określonych grup zawodowych.

W dość powszechnym przekonaniu wysokość przyszłej emerytury zależy od uzbieranego kapitału. Nie jest to prawda. Wiek emerytalny i możliwość przechodzenia na (wcześniejszą) emeryturę jest w Polsce istotnie zróżnicowany, nie tylko ze względu na płeć. Podobnie jak tzw. Prognozowana stopa zastąpienia, która w przypadku określonych grup zawodowych wynosi np. 70% ostatniego wynagrodzenia, a w przypadku większości społeczeństwa do 2050 roku obniży się nawet tylko do 20-30%. Wpływ na wysokość emerytury ma także termin waloryzacji składek i emerytur, tablice dalszego trwania życia, które publikuje GUS 1 kwietnia każdego roku. Wszystko to powoduje, że wysokość naszej emerytury, na którą odkładaliśmy przez kilkadziesiąt lat będzie zależeć nawet od tego, czy przejdziemy na emeryturę w poniedziałek czy we wtorek.

Rekomendujemy:

- stopniowe podwyższenie wieku emerytalnego do 67 lat;
- wyrównanie wieku emerytalnego wszystkich grup społecznych i zawodowych, w tym także bez względu na płeć;
- stworzenie jednego systemu emerytalnego dla wszystkich obywateli i obywaterek Polski, niezależnie od wykonywanej profesji, w tym z identyczną stopą zastąpienia, premiującego odkładanie składek emerytalnych i niepremiującego brak budowy jakiegokolwiek kapitału emerytalnego przy jednoczesnym korzystaniu z systemowych korzyści (ubezpieczenie, emerytura minimalna, itp.);
- rezygnacja z emerytur resztówek poprzez jednokrotną wypłatę niskiego świadczenia;
- rezygnacja z kosztownych i kontrowersyjnych rozwiązań emerytalnych (np. tzw. wdowie emerytury, trzynastki, czternastki, itd.);
- ograniczenie możliwości korzystania z polskiego systemu emerytalnego przez osoby nie będące obywatelami Polski;
- przegląd dostępnych komercyjnych rozwiązań emerytalnych na rynku, ich uporządkowanie i ograniczenie (m.in. całkowita likwidacja OFE, likwidacja PPE).

Stanowisko Instytutu Polityk Publicznych wobec tzw. 100 konkretów.

Lp.	„Konkret” na pierwsze dni rządów	Stanowisko Instytutu Polityk Publicznych
1	Na stałe wprowadzimy finansowanie in vitro z budżetu państwa. Na finansowanie procedury in vitro przeznaczymy nie mniej niż 500 mln zł. – tak by pary, które chcą mieć dzieci miały dostęp do najnowocześniejszych metod.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Metoda in vitro jest kontrowersyjna, ale umożliwi posiadanie własnych dzieci przez pary, które nie mogą skorzystać z innych metod poczęcia.
2	Wprowadzimy łatwy w obsłudze i czytelny system rezerwacji wizyt (sms-y, maile) na kształt funkcjonującego w systemie prywatnym. W ten sposób ograniczymy liczbę nieodbytych wizyt, a tym samym skrócimy kolejki.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to jeden z ważnych i oczekiwanych elementów profesjonalizujących polski system opieki zdrowotnej w Polsce.
3	Wprowadzimy bon na profilaktykę i leczenie stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do wykorzystania w każdym gabinecie stomatologicznym. Przywrócimy opiekę dentystyczną w szkołach podstawowych.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Tworzenie placówek dentystycznych w placówkach edukacyjnych będzie często (lecz nie zawsze) zasadne. Wprowadzanie bonów doprowadzi jednak przede wszystkim do wzrostu cen.
4	Obniżymy podatki. Osoby zarabiające do 6000 zł brutto (także na działalności gospodarczej) i pobierające emeryturę do 5000 zł brutto nie będą płaciły podatku dochodowego. Podniesiemy kwotę wolną od podatku – z 30 tys. zł do 60 tys. zł., w przypadku podatników rozliczających się według skali podatkowej, w tym także przedsiębiorców i emerytów.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Polski system podatkowy jest nieuporządkowany, budzi liczne wątpliwości. Proponowane zmiany nie odpowiadają na główne wyzwania, doprowadzą do dalszych niesprawiedliwości oraz wzmocnienia regresywności systemu. Spowodują również istotne uszczuplenie w budżecie państwa.

5	Przedsiębiorcy zapłacą podatek dochodowy dopiero po otrzymaniu środków z tytułu zapłaconej faktury (kasowy PIT).	Stanowisko IPP: POPARCIE . Rozwiązania w zakresie stosowania metody memoriałowej i kasowej wydają się być zasadne.
6	Podniesiemy wynagrodzenia nauczycieli o co najmniej 30%. Nie mniej niż 1500zł brutto podwyżki dla nauczyciela. Wprowadzimy stały system automatycznej rewaloryzacji. Przywrócimy autonomię i prestiż zawodu nauczyciela – mniej biurokracji, większa niezależność w doborze lektur, rozszerzaniu tematów.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Nauczyciele zarabiają niewiele i ich wynagrodzenia powinny zostać istotnie zwiększone. Ich niski poziom jest jednak jedynie częścią dysfunkcyjnego systemu edukacji w Polsce. Rozwiązania finansowe powinny zostać uzupełnione m.in. poprzez powszechny system ewaluacji zajęć lekcyjnych (na wzór zajęć akademickich) i ograniczanie selekcji negatywnej do zawodu nauczyciela. Skupianie się wyłącznie na kwestiach finansowych nie doprowadzi do pozytywnych zmian w systemie.
7	Wprowadzimy drugą waloryzację emerytur i rent, gdy inflacja będzie przekraczała 5%.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Polski system emerytalny jest zbyt nieuporządkowany, zróżnicowany i niesprawiedliwy. Proponowane rozwiązanie nie doprowadzi do jego naprawy.
8	Zlikwidujemy tzw. „pułapkę rentową”: osoby z niepełnosprawnością będą mogły pracować nie tracąc renty.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Jest to dobre rozwiązanie, ale zmian wymaga również zakaz pracy dla opiekunów osób z niepełnosprawnością. Cały system wymaga istotnego przeprojektowania.
9	Aborcja do 12 tygodnia ciąży będzie legalna, bezpieczna i dostępna. Żaden szpital działający w ramach z NFZ nie będzie mógł zastrzeżeniem klauzulą sumienia i odmówić zabiegu. Decyzja musi należeć do kobiety.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.

10	Zapewnimy prawo do bezpłatnego znieczulenia przy porodzie.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
11	Zapewnimy pełny dostęp do darmowych badań prenatalnych.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
12	Zapewnimy dostęp do „antykoncepcji awaryjnej” bez recepty.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
13	Wspieramy kobiety wracające na rynek pracy po urodzeniu dziecka: w ramach programu „Aktywna mama” wypłacimy 1500 zł miesięcznie na opiekę nad dzieckiem – tzw. „babciowe”.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Brakuje w Polsce realnej dyskusji nad polityką demograficzną i rodzinną. Proponowane są jedynie częściowe rozwiązania, których celem jest pozyskanie poparcia politycznego, a nie korzystne zmiany systemowe.
14	Wyłączymy najcenniejsze przyrodniczo obszary lasów z wycinki i przeznaczymy je tylko na funkcje przyrodnicze i społeczne.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
15	Zatrzymamy niekontrolowany wywóz nieprzetworzonego drewna z Polski. Surowiec z polskich lasów powinien służyć przede wszystkim polskim przetwórcom.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
16	Zlikwidujemy Fundusz Kościelny.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
17	Ocena z religii zostanie wykreślona ze świadectw szkolnych.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
18	Religia w szkołach tylko na pierwszej lub ostatniej lekcji.	Stanowisko IPP: POPARCIE .

		Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
19	Podniesiemy zasiłek pogrzebowy do 150% płacy minimalnej – czyli od lipca 2024 będzie to 6450 zł. Obecnie to 4000zł. .	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Proponowane rozwiązanie doprowadzi jedynie do zwiększenia cen usług pogrzebowych. Potrzebne są inne rozwiązania systemowe.
20	Co najmniej połowa strategicznych produktów żywnościowych w sklepach musi pochodzić z Polski. Wprowadzimy obowiązek oznaczania flagą kraju pochodzenia wszystkich świeżych produktów w sklepach.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
21	Zniesiemy zakaz handlu w niedziele, ale każdy pracownik będzie miał zapewnione dwa wolne weekendy w miesiącu i podwójne wynagrodzenie za pracę w dni wolne.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Nie ma istotnych argumentów za likwidacją zakazu handlu w niedzielę. Brak zakazu premiuje zagraniczne sieci handlowe, wzmacnia konsumpcyjny tryb życia, zwiększa straty w żywności. Zakaz powinien zostać nie tylko utrzymany, lecz także realnie wzmocniony (obecnie ma częściowo fikcyjny charakter).
22	Łamanie Konstytucji i praworządności będzie szybko rozliczone i osądzone. W tym celu postawimy przed Trybunałem Stanu: Andrzeja Dudę – za odmowę przyjęcia ślubowania od trzech prawidłowo wybranych przez Sejm VII kadencji sędziów Trybunału Konstytucyjnego oraz za zastosowanie prawa łaski w stosunku do nieprawomocnie skazanych Mariusza Kamińskiego, Macieja Wąsika i dwóch innych funkcjonariuszy, Mateusza Morawieckiego – za wydanie decyzji polecającej Poczcie Polskiej przeprowadzenie nielegalnych wyborów kopertowych, Jacka Sasina – za bezprawne wydanie 70mln zł na wybory kopertowe,	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.

	<p>Zbigniewa Ziobro – za wykorzystywanie do celów partyjnych środków finansowych z Funduszu Sprawiedliwości,</p> <p>Adama Glapińskiego – za zniszczenie niezależności Narodowego Banku Polskiego i brak realizacji podstawowego zadania NBP, jakim jest walka z drożyzną,</p> <p>Przewodniczącego KRRiT Macieja Świrskiego i ministra kultury i dziedzictwa narodowego Piotra Glińskiego, obu za zniszczenie mediów publicznych (w tym m.in. za naruszenie art. 213. ust. 1 Konstytucji, a także art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 21 ust. 1, art. 21 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji, oraz art. 231 Kodeksu karnego).</p>	
23	<p>Złożymy wnioski do niezależnej, odpolitycznionej prokuratury o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej następujących osób:</p> <p>Jarosława Kaczyńskiego – za sprawstwo kierownicze i usiłowanie zmiany ustroju państwa,</p> <p>Łukasza Szumowskiego – za miliony wydane na niesprawne respiratory,</p> <p>Janusza Cieszyńskiego – za współudział w aferze respiratorowej,</p> <p>Antoniego Macierewicza – za ukrywanie wyników badań, które zaprzeczały tezie o wybuchu w Smoleńsku, za zniszczenie polskiego kontrwywiadu i działania na rzecz Rosji,</p> <p>Odpowiedzialnych za bezprawny zakup i inwigilowanie obywateli Pegasusem,</p> <p>Hejterów, którzy wykorzystywali informacje pozyskane z ministerstwa sprawiedliwości do szkalowania niezależnych sędziów,</p>	<p>Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA.</p> <p>Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.</p>

	<p>Odpowiedzialnych za zmarnowanie miliardów złotych na budowę elektrowni w Ostrołęce,</p> <p>Prokuratorów usiłujących uchylić immunitet i wszczynających bezpodstawne postępowania karne przeciwko niezawistym sędziom za wydawane przez nich orzeczenia,</p> <p>Policjantów, którzy pobili kobiety protestujące przeciwko barbarzyńskiemu orzeczeniu Trybunału Przyłębskiej w sprawie aborcji,</p> <p>Komendanta Jarosława Szymczyka za użycie granatnika w Komendzie Głównej Policji,</p> <p>Piotra Wawrzyka i jego współpracowników z MSZ za aferę wizową (w tym m.in. za możliwe naruszenie art. 231 i art. 296 § 2 Kodeksu karnego),</p> <p>Jacka Kurskiego za niszczenie mediów publicznych (w tym m.in. za możliwe naruszenie art. 43, art. 44 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo prasowe, art. 231 Kodeksu karnego),</p> <p>Adama Niedzielskiego – za wykorzystywanie do celów politycznych danych wrażliwych znajdujących się w rejestrach medycznych prowadzonych w resorcie zdrowia.</p>	
24	<p>Uwolnimy sądy od politycznych wpływów. Wykonamy orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w zakresie gwarancji niezależności sądów i niezawisłości sędziów.</p>	<p>Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA.</p> <p>Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.</p>
25	<p>Zlikwidujemy neoKRS i utworzymy Krajową Radę Sądownictwa w składzie zgodnym z Konstytucją. Nielegalni sędziowie dublerzy zostaną</p>	<p>Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA.</p> <p>Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.</p>

	odsunięci od orzekania. Osądzimy tych, którzy sprzeniewierzyli się sędziowskiemu ślubowaniu.	
26	Rozdzielimy funkcję ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego. Prokurator nie może być politykiem. Przygotujemy Polskę do przystąpienia do Prokuratury Europejskiej, aby skuteczniej ścigać nadużycia finansowe, korupcję, pranie pieniędzy oraz transgraniczne oszustwa VAT-owskie.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
27	Rozliczymy Komendanta Głównego Policji za działania łamiące porządek prawny na przykład wykorzystanie Biura Operacji Antyterrorystycznych do tłumienia zgromadzeń w tym strajków kobiet oraz innych działań, na polityczne zlecenie, wymierzonych w opozycję.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Warto zwrócić uwagę na istotny spadek zaufania do Policji w ostatnich latach.
28	Rozliczymy kierownictwa jednostek policji, w których dochodziło do nagminnego nadużywania władzy i realizowania politycznych zleceń: kierowania sił i środków policyjnych do partyjnych siedzib i prywatnych domów polityków, „śledzenia” przez patrole umundurowane i operacyjne działaczy i polityków opozycji.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
29	Zapewnimy finansowanie z UE na obronę polskiej granicy z Białorusią. Zlikwidujemy szlak przemytników przechodzących z Bliskiego Wschodu przez Białoruś do Polski i dalej UE.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Postulat jest zasadny. Należy jednak zwrócić uwagę na niską wiarygodność Koalicji Obywatelskiej, która sprzeciwiała się powstaniu zapory na granicy i której politycy oraz sympatycy atakowali polskie władze i siły mundurowe. Postulat traktujemy jako słuszny, ale niewiarygodny.

30	Zniesiemy limity NFZ w lecznictwie szpitalnym, dzięki czemu znacząco skróci się czas oczekiwania na konsultacje i zabiegi.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
31	Na obszarach pozbawionych odpowiedniej diagnostyki stworzymy Powiatowe Centra Zdrowia zapewniające powszechny i równy dostęp do diagnostyki, leczenia ambulatoryjnego i świadczeń specjalistycznych.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
32	Dzięki odblokowanym środkom unijnym zwiększymy dostępność lekarzy geriatrów oraz opieki długoterminowej.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
33	Wprowadzimy „Urlop dla przedsiębiorców”: jeden miesiąc wolny od składek na ubezpieczenia społeczne i świadczenie urlopowe w wysokości połowy płacy minimalnej.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych i ma charakter fikcyjnej pomocy dla przedsiębiorców. Nie rozwiązuje jakiegokolwiek wyzwania osób prowadzących własną działalność gospodarczą.
34	Wrócimy do ryczałtowego systemu rozliczania składki zdrowotnej. Skończymy z absurdem składki zdrowotnej od sprzedaży środków trwałych.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Zmiana wyliczania składki zdrowotnej jest konieczna, ale z zapisu nie wynika w pełni powrót do wcześniejszych rozwiązań. Istnieje możliwość przyjęcia dalszych zmian, które będą niekorzystne przynajmniej dla części przedsiębiorców.
35	Pomożemy mikro przedsiębiorcom obniżyć koszty działalności: zasiłek chorobowy od pierwszego dnia nieobecności pracownika będzie płacił ZUS.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych i ma charakter fikcyjnej pomocy dla przedsiębiorców.
36	Ograniczymy czas kontroli mikro przedsiębiorców do 6 dni w skali roku. Urzędy Skarbowe nie będą w nieskończoność przedłużać kontroli.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.

37	Zaproponujemy zniesienie podatku od zysków kapitałowych (podatek Belki) dla oszczędności i inwestycji w tym także na GPW (do 100 tys. zł, powyżej 1 roku).	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
38	Obniżymy VAT dla sektora „beauty” do 8%.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych. Sytuacja części przedsiębiorców w sektorze „beauty” może być niekorzystna, ale z pewnością nie jest to typowe wyłącznie dla tegoż sektora. Zmiana opiera się na targetowaniu wyborców, a nie na próbie wypracowania sensownych i sprawiedliwych rozwiązań dla wszystkich przedsiębiorców.
39	Odciążymy pracujących opiekunów osób niesamodzielnych. Wprowadzimy Bon Opiekuńczy w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia dla aktywnych zawodowo opiekunów.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
40	Stworzymy system usług asystenckich dla osób niesamodzielnych, w ramach którego profesjonalni, certyfikowani opiekunowie będą wspierali osoby niesamodzielne. W ciągu pierwszych 100 dni złożymy projekt ustawy i rozpoczniemy szkolenia i certyfikacje.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
41	Złożymy gotowy projekt ustawy o podwyższeniu renty socjalnej do wysokości minimalnego wynagrodzenia.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
42	Odpolitycznimy szkoły. Natychmiast wycofamy przedmiot HiT. Wprowadzimy praktyczne, a nie ideologiczne podstawy programowe i	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE .

	podręczniki, tworzone i zatwierdzane przez ekspertów i nauczycieli praktyków w Komisji Edukacji Narodowej, a nie przez polityków.	Współpraca szkół z organizacjami społecznymi wymaga nowego podejścia. Z pewnością przedmiot w zakresie historii i wiedzy o państwie i społeczeństwie jest potrzebny.
43	Uwolnimy nasze dzieci od ciężkich plecaków – w każdej szkole postawimy indywidualne szafki dla dzieci, a każdy podręcznik będzie miał wersję elektroniczną.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
44	W ciągu pierwszych 100 dni rozpoczniemy proces przechodzenia polskiej edukacji na system 1 zmianowy. Od 1 września 2025 wszystkie polskie szkoły podstawowe będą działały w takim systemie.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
45	Zlikwidujemy prace domowe w szkołach podstawowych. Wprowadzimy szeroką ofertę bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych w szkole. Przeznaczmy dodatkowe pieniądze na zajęcia rozwijające zdolności uczniów i wyrównujące szanse, sport, rozwijanie zainteresowań. Zapewnimy pomoc w szkole zamiast korepetycji w domu.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych w zakresie likwidacji prac domowych. Ma on charakter fikcyjnej poprawy sytuacji w polskiej edukacji i może doprowadzić do dalszych patologii.
46	Wprowadzimy ustawę o związkach partnerskich.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Uzasadnienia wymaga brak zwykłej równości małżeńskiej.
47	Podniesiemy kwotę świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego z 500 zł do 1000 zł.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
48	Natychmiast przystąpimy do realizacji polityki antyprzemocowej.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.

49	Przywrócimy finansowanie Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
50	Odwołamy Mikołaja Pawlaka z funkcji Rzecznika Praw Dziecka i powołamy na to stanowisko osobę, dla której dobro dzieci będzie priorytetem.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
51	Zapewnimy społeczny nadzór nad lasami i możliwość zaskarżania planów urządzenia lasu do sądu.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE OPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Zastrzec należy, że sędziowie nie będą posiadać odpowiedniego przygotowania merytorycznego do rozstrzygania przedmiotowych spraw.
52	Rozliczymy partyjnych namiestników PiS za prowadzoną przez ostatnie 8 lat rabunkową gospodarkę leśną.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Problem z gospodarką leśną ma jednak charakter systemowy i był obecny także podczas rządów PO-PSL.
53	Obejmiemy rzeki stałym monitoringiem w automatycznych stacjach pomiaru czystości. Zmodernizujemy systemy oczyszczania i przetwarzania ścieków i uruchomimy narzędzia pozwalające na skuteczne zwalczanie nielegalnych zrzutów ścieków. Wdrożymy program rewitalizacji rzeki „Czysta Odra”.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
54	Wprowadzimy zakaz finansowania z pieniędzy publicznych działalności gospodarczej diecezji, parafii, zakonów i innych elementów gospodarczych Kościołów i związków wyznaniowych, z wyłączeniem działalności służącej celom humanitarnym, charytatywno-opiekuńczym, naukowym i oświatowo-wychowawczym. Tacy biznesmeni jak Tadeusz	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE OPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Zastrzeżenie odnosi się do możliwości finansowania innej działalności niż gospodarcza. Zmian wymaga podejście do systemowego finansowania działalności kościołów w Polsce ze środków publicznych.

	Rydzyc powinni sobie radzić bez pieniędzy pochodzących z podatków obywateli.	
55	Wysokość opłat za korzystanie z cmentarzy wyznaniowych zostanie uregulowana przez samorzady. Opłaty te nie mogą być okazją do nieuzasadnionych podwyżek wprowadzanych decyzją parafii lub diecezji.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
56	Stworzymy program odtwarzania torfowisk i mokradeł, który będzie w pełni uwzględniał interesy polskich rolników, by chronić środowisko. Szacuje się, że odwodnione przez człowieka torfowiska emitują w Polsce więcej gazów cieplarnianych niż elektrownia w Bełchatowie.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
57	Skończymy z wycinką drzew w miastach i zapewnimy ochronę bioróżnorodności na terenach miejskich. Wprowadzimy instytucje „miejskiego ogrodnika”, odpowiedzialnego za parki, nowe nasadzenia i użytki ekologiczne.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
58	Uruchomimy program budowy nowoczesnych targowisk w każdym mieście.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
59	Przedstawimy projekt zwiększenia przestrzeni magazynowej i budowy nowego terminala (portu zbożowego) w Gdańsku.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
60	Odbudujemy polską tradycję hodowli świń – budżet pokryje całość kosztów bioasekuracji.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
61	Wprowadzimy dla rolników fundusz stabilizacyjny, pokrywający straty spowodowane oszustwami pośredników i szkodami łowieckimi.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.

62	Obniżymy koszty prowadzenia gospodarstw: zapewniając wsparcie dla inwestycji w biogazownie, farmy fotowoltaiczne oraz pompy ciepła.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA. Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
63	Zapewnimy czystą i tanią wodę do produkcji rolnej – postavimy na budowę lokalnych systemów zatrzymujących wodę w glebie. Rolnik ma prawo skorzystać z wody, która spadnie na jego grunt.	Stanowisko IPP: POPARCIE. Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
64	Rozliczymy wszystkie afery Daniela Obajtka, w tym sprzedaż udziałów w Rafinerii Gdańskiej.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA. Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
65	Ujawnimy listy osób nielegalnie podsłuchujących i wydających nielegalne decyzje o podsłuchiwanie obywateli.	Stanowisko IPP: POPARCIE. Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
66	Odzyskamy publiczne środki od przestępców, którzy dopuścili się kradzieży lub marnotrawstwa pieniędzy podatników. Kontrola obejmie każdy resort, szczebel, instytucję. Ujawnimy nieprawidłowości i wskażemy odpowiedzialnych za korupcję, niedopełnienie obowiązków i przekroczenie uprawnień.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA. Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
67	Przedstawimy akt oskarżenia wobec funkcjonariuszy MSZ odpowiedzialnych za korupcję, która doprowadziła do niekontrolowanego napływu migrantów do Polski.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA. Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu. Warto zwrócić uwagę, że patologiczny system wydawania wiz został stworzony w czasach rządów PO-PSL.
68	W spółkach z udziałem Skarbu Państwa zwolnimy wszystkich członków rad nadzorczych i zarządów. Przeprowadzimy nowy nabór w transparentnych konkursach, w których decydować będą kompetencje a nie znajomości rodzinne i partyjne.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA. Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.

69	Przywrócimy przejrzystość finansów publicznych. Przedstawimy białą księgę stanu finansów publicznych na koniec 2023 r. Winnych przestępstw urzędniczych pociągniemy do odpowiedzialności. W ciągu 100 dni ujawnimy plany finansowe i wszystkie wydatki funduszy poza budżetem.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
70	Zlikwidujemy Narodowy Instytut Wolności, Fundusz Patriotyczny, Instytut De Republica i 14 innych powołanych przez PiS agencji i instytutów, które są przechowalnią pisowskich aparatczyków. Zlikwidujemy 42 stanowiska rządowych pełnomocników, zmniejszymy liczbę ministrów i wiceministrów.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych. Funkcjonowanie części wskazanych podmiotów budziło poważne i uzasadnione wątpliwości, w tym szczególnie w zakresie dystrybucji środków publicznych. Pomysł likwidacji NIW-CRSO nie został przemyślany i skonsultowany ze środowiskiem pozarządowym.
71	Wszyscy żołnierze niesłusznie zwolnieni po 2015 r. otrzymają możliwość powrotu do służby.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
72	Przeprowadzimy kontrolę procedur dotyczących awansów i zakupów w polskim wojsku od 2015 roku. Stworzymy białą księgę dokumentującą wszystkie decyzje pociągające znaczne skutki finansowe, szczególnie poza procedurami przetargowymi i rozliczymy nieprawidłowości.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
73	W ciągu 100 dni przedstawimy program modernizacji polskiej armii. Pozyskamy kolejnych 6 baterii Patriot, znaczącą liczbę śmigłowców wielozadaniowych i bojowych, dronów najnowszej generacji i innych elementów obrony powietrznej.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.

74	Wydamy rozporządzenie o ochronie polskiego munduru. Wojsko ma służyć Polsce a nie politykom. Wprowadzimy zakaz wykorzystywania wojska w celach partyjnych i wyborczych.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
75	Pilnie przystąpimy do sojuszniczego programu obrony przeciwrakietowej tzw. Kopuły Europejskiej (European Sky Shield – europejska tarcza antyrakietowa). W interesie bezpieczeństwa Polski jest wykorzystanie wszystkich możliwych narzędzi do ochrony polskiego i europejskiego nieba.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
76	Przeprowadzimy audyt i kontrolę działań operacyjnych w zakresie wykorzystania podsłuchów oraz działań Biura Spraw Wewnętrznych i Biura Nadzoru Wewnętrznego MSW. Zlikwidujemy „policję ministra Kamińskiego” w postaci Biura Nadzoru Wewnętrznego w MSW.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
77	Przywrócimy emerytom mundurowym prawa nabyte – uprawnienia emerytalne odebrane im z naruszeniem powszechnych norm prawa.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych. Zwiększa nierówności społeczne i nie stanowi właściwej odpowiedzi na niesprawiedliwy system emerytalny w Polsce.
78	Uzyskamy pieniądze z funduszy unijnych i wrócimy do grupy decyzyjnej w instytucjach UE.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu. Zapisy są zbyt nieprecyzyjne, aby sensownie ocenić proponowany postulat.
79	Wprowadzimy obligacje antyinflacyjne poprzez zmianę w ustawie o NBP (gotowy projekt ustawy). Oszczędności Polaków będą zabezpieczone przed inflacją od pierwszego dnia.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA .

		Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu. Warto zauważyć, że obligacje Skarbu państwa indeksowane inflacją są od wielu lat obecne w Polsce.
80	Wprowadzimy 0% VAT na transport publiczny, aby obniżyć ceny biletów dla Polaków.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
81	Zweryfikujemy projekt Centralnego Portu Komunikacyjnego. Zatrzymamy bandyckie wyłączenia i naprawimy krzywdy już wyłączone. Zablokujemy sprzedaż lotniska Okęcie.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych. Wynika on z politycznego zacietrzewienia, a nie rzetelnej pracy eksperckiej.
82	Powołamy Ministerstwo Przemysłu z siedzibą na Śląsku.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
83	Język śląski zostanie uznany za język regionalny. Ponownie złożymy ustawę, która nada językowi śląskiemu status języka regionalnego, a tym samym odpowie na oczekiwania Ślązaków.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych.
84	Przywrócimy korzystne zasady rozliczania produkowanej energii dla prosumentów – niższe rachunki za prąd dla inwestujących w fotowoltaikę.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
85	Umożliwimy stworzenie 700 lokalnych wspólnot energetycznych generujących własny, tańszy prąd.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
86	Złożymy projekt ustawy odblokowującej możliwość rozwoju energetyki wiatrowej na lądzie (zmniejszenie odległości do 500 m) z jasnymi i	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.

	szybkimi regułami wydawania decyzji o budowie i przyłączeniu. Lokalne społeczności otrzymają 5% przychodów ze sprzedaży energii.	
87	„Zamrozimy” ceny gazu w 2024 r. dla gospodarstw domowych i odbiorców wrażliwych na poziomie cen z 2023 r.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.
88	Skończymy z nielegalnym importem śmieci do Polski. Za rządów PiS Polska stała się śmietniskiem Europy. Będziemy stanowczo egzekwować prawo, dając stosownym organom większe uprawnienia.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie.
89	Przedstawimy szczegółowy plan transformacji energetycznej, która umożliwi ograniczenie emisji CO2 o 75% do 2030 roku. Przyspieszymy rozwój niskoemisyjnych źródeł energii (OZE i energetyki jądrowej). Opracujemy założenia dla spójnego programu rozwoju energetyki jądrowej oraz precyzyjnie określimy sposób jego finansowania.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Zapisy wymagają uszczegółowienia, szczególnie w zakresie energii ciepłej i termomodernizacji budynków.
90	Aby mieszkań w Polsce powstawało więcej uwolnimy grunty spółek skarbu państwa i Krajowego Zasobu Nieruchomości, a zwłaszcza te, które trafiły do KZN na potrzeby programu Mieszkanie Plus. Programu PiS, który okazał się katastrofą.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Zapisy wymagają uszczegółowienia. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na niską wiarygodność w kontekście wcześniejszej polityki koalicji PO-PSL.
91	Wprowadzimy kredyt z oprocentowaniem 0% na zakup pierwszego mieszkania.	Stanowisko IPP: SPRZECIW . Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych. Zapisy wymagają uszczegółowienia. Brakuje kompleksowych pomysłów na politykę mieszkaniową w Polsce. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na niską wiarygodność w kontekście wcześniejszej polityki koalicji PO-PSL.

92	Wprowadzimy 600 zł dopłaty na wynajem mieszkania dla młodych.	<p>Stanowisko IPP: SPRZECIW.</p> <p>Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych. Zapisy wymagają uszczegółowienia. Propozycja doprowadzi raczej do dalszego wzrostu cen wynajmu. Brakuje kompleksowych pomysłów na politykę mieszkaniową w Polsce. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na niską wiarygodność w kontekście wcześniejszej polityki koalicji PO-PSL.</p>
93	Przeznaczymy 10 mld złotych na rewitalizację i remonty pustostanów w zasobach polskich samorządów oraz przeznaczymy 3 mld złotych rocznie na dofinansowanie nowych projektów w modelu TBS oraz remont i powiększenie miejskich zasobów mieszkaniowych.	<p>Stanowisko IPP: POPARCIE.</p> <p>Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Zapisy wymagają uszczegółowienia.</p>
94	Skończymy z przekazywaniem środków organizacjom nacjonalistycznym. Wzmocnimy system ekspercki, a politycy nie będą już rozdawać dotacji wg własnych preferencji.	<p>Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA.</p> <p>Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu. Pomysł nie został oparty na solidnych podstawach merytorycznych. Realizacja doprowadzi do kolejnego upolitycznienia systemu finansowania działań publicznych w Polsce.</p>
95	Ułatwimy organizacjom pozarządowym pozyskiwanie środków prywatnych tworząc system zachęt podatkowych dla darczyńców i możliwość podpisywania umów sponsorskich bez prowadzenia działalności gospodarczej.	<p>Stanowisko IPP: POPARCIE.</p> <p>Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Zapisy wymagają uszczegółowienia.</p>
96	Wzmocnimy autonomię uczelni i zabezpieczymy apolityczność szkół wyższych poprzez zwiększenie finansowania nauki i poprawę transparentności wydatkowanych środków.	<p>Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA.</p> <p>Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu.</p>

97	Uzdrowimy mechanizmy ewaluacji nauki. Zweryfikujemy wykaz czasopism punktowanych przy poszanowaniu ustawowej roli Komisji Ewaluacji Nauki.	Stanowisko IPP: POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Zapisy wymagają uszczegółowienia.
98	Wprowadzimy ustawę o statusie artysty gwarantującą artystom i artystkom minimum zabezpieczenia socjalnego, dostęp do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych uwzględniający specyfikę pracy. Pandemia obnażyła wady obecnego systemu, w którym praca twórcza nie ma odpowiedniego zabezpieczenia. Wsparcie dla systemu zapewnią środki, trafiające wcześniej m.in. na Fundusz Kościelny.	Stanowisko IPP: BRAK STANOWISKA . Zagadnienie przekracza zakres analizy niniejszego raportu. Należy zwrócić uwagę, że proponowane rozwiązanie doprowadzi do kolejnego różnicowania obywateli i obywaterek Polski ze względu na wykonywaną profesję. System powinien być identyczny dla wszystkich.
99	Odpolitycznimy i uspołecznimy media publiczne. Zlikwidujemy Radę Mediów Narodowych. Natychmiast zatrzymamy finansowanie fabryki kłamstw i nienawiści jaką stała się TVP i inne media publiczne. Zgodnie z naszym zobowiązaniem przeznaczymy 2 mld zł z TVP na leczenie raka.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Zapisy wymagają uszczegółowienia.
100	Zniesiemy cenzurę nałożoną na polską kulturę: - cenzurę ekonomiczną czyli cofanie środków finansowych dla instytucji kultury niewygodnych dla władzy, - cenzurę personalną czyli obsadzanie instytucji kultury osobami podległymi władzy.	Stanowisko IPP: CZEŚCIOWE POPARCIE . Jest to ważne i oczekiwane rozwiązanie. Zapisy wymagają uszczegółowienia.

Instytut Polityk Publicznych

Fundacja Instytut Polityk Publicznych (dalej: **Instytut** lub **IPP**) to założony w 2015 r. niezależny podmiot o profilu społeczno-ekspertycznym. Instytut jest:

- niezależną;
- niepartijną;
- organizacją pozarządową;
- działającą nie dla zysku.

Misja Instytutu:

Doskonalenie Rzeczypospolitej, jej instytucji i organów, budowa wspólnoty aktywnych obywateli i wzmacnianie pozycji Polski w Europie i świecie.

Działalność IPP skupiona jest wokół trzech obszarów:

1. **think tank:** prace eksperckie, naukowe, analityczne oraz rzecznicze – publikujemy prace analityczne i naukowe, publikujemy komentarze eksperckie, przeprowadzamy wywiady z uznanymi ekspertami, działamy m.in. w ramach Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska w Krakowie oraz Forum ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych przy Stowarzyszeniu Metropolia Krakowska;
2. **partycypacja społeczna:** wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego, projektowanie i realizacja procesów partycypacyjnych, poradnictwo obywatelskie – jako operator Centrum Obywatelskiego Centrum C 10 w Krakowie, na co dzień zwiększamy zaangażowanie społeczne mieszkańców Krakowa i wzmacniamy efektywność działań ngo oraz prowadzimy własne badania potrzeb i oczekiwań ngo; projektujemy i realizujemy konsultacje społeczne, panele obywatelskie i narady obywatelskie;
3. **popularyzacja wiedzy:** działalność edukacyjna i popularyzatorska – organizujemy szkolenia, warsztaty, spotkania dyskusyjne, organizujemy konkursy, publikujemy infografiki, animacje edukacyjne, publikujemy wywiady i podcasty z uznanymi ekspertami. Jako operator punktu informacji europejskiej EUROPE DIRECT Kraków popularyzujemy wiedzę o Unii Europejskiej.

Instytut
Polityk Publicznych

Zmieniamy Polskę na lepsze!